

Gotovo nijedna nova elektrana na uglj planirana na Zapadnom Balkanu neće ispunjavati nove, strože standarde EU o zagađenju, upozorava se u novoj analizi oranzacije CEE Benkvoč network objavljenj 14. juna. Kompanije iz regiona koje ne poštuju ni evropske, ni domaće propise, kasnije će, ako odmah ne reaguju, imati još veće troškove zbog neusklađivanja sa novim standardima.

EU je krajem aprila usvojila nove tehničke standarde za velika postrojenja za sagorevanje koji su zasnovani na najboljim raspoloživim tehnikama za kontrolu zagađenja vazduha, vode i tla, kao i za limitiranje štetne emisije gasova, koje se mora dostići primenom tih tehnika. Analiza mreže Benkvoč (Bankwatch Network) obuhvatila je osam postrojenja na uglj ukupnog planiranog kapaciteta 2,6 GW u Srbiji, Bosni i Hercegovini, Makedoniji, Kosovu i Crnoj Gori, plus postrojenje Stanari u BiH koje je počelo da radi u septembru 2016.

Planirana postrojenja su Tuzla 7, Banovići, Ugljevik III jedinice 1 i 2 u BiH, Kosova e Re na Kosovu, rekonstrukcija Oslomeja u Makedoniji, Pljevlja II u Crnoj Gori i Kostolac B3 u Srbiji, navela je ta mreža napominjući da je širom regiona planirano još postrojenja ali da su u ranoj fazi pripreme.

Utvrđeno je da u odnosu na limite za zagađenje vazduha iz BREF, pet planiranih postrojenja ne ispunjava nove standarde dok za preostala tri nema dovoljno informacija.

Kako se ističe u saopštenju Benkvoča, neispunjavanje standarda nije problem samo za zemlje u procesu pristupanja EU, koje će morati da usvoje propise Unije, već je problem i nepoštovanje domaćih zakona.

Većina vlada na Zapadnom Balkanu već je usvojila propise kojima je predviđeno da se LCP BREF koristi kao osnova za odobravanje novih projekata na uglj i stoga će ti standardi morati da se primenjuju za nove elektrane čim kasnije ove godine stupe na snagu u EU.

“Naravno, promoteri projekata ne žele da im projekti kasne zbog preispitivanja i mera za usklađivanje sa novim standardima ali će ih, ako to ne urade sada, sve kasnije koštati još više”. upozorila je koordinatorka istraživanja CEE Benkvoča Pipa Galop (Pippa Gallop).

Ona je rekla da su dodatni troškovi koje nameću novi standardi poslednji znak upozorenja za vlade da uglj brzo postaje “nepodnošljiva odgovornost”.

Koordinatorka za energiju Benkvoča Joana Čuta (Ioana Ciuta) istakla je da kompanije iz sektora struje na Zapadnom Balkanu sada imaju obavezu da poštuju pravila tržišta EU i da moraju da učine više kako bi osigurale da njihove investicije budu finansijski održive i “za budućnost”.

“One (kompanije) više ne mogu samo da idu i traže od države dodatna sredstva za investiciju ili da još više odlažu rokove za primenu propisa. Moraju da počnu da gledaju napred i preispitaju da li će za nekoliko godina imati probleme zbog svojih planova”, zaključila je

koordinatorka za energiju Benkvoča.

CEE Benkvoč network je mreža pokreta i ekoloških grupa u centralnoj i istočnoj Evropi koja prati i nastoji da spreči sumnjive javne investicije pogubne po planetu i dobrobit ljudi.

Izvor: euractiv